

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કાયદાકીય પ્રતિનિધિઓ દ્વારા પંડિત વાસુદેવ વ્યાસ (મૃત)

વિરુદ્ધ

બોર્ડ ઓફ મેનેજમેન્ટ, એસ. એસ. જે. એસ. પીઠ અને અન્ય

એપ્રિલ ૨૫, ૨૦૦૬

[ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિંહા અને ન્યાયમૂર્તિ શ્રી પી. પી. નૌલેકર]

ટ્રસ્ટ :

જગદગુરુ શંકરાચાર્ય દ્વારા સ્થાપિત પબ્લિક ટ્રસ્ટ-કરવીર પીઠ-કરવીર
પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી પદ પર નિમણૂક-કમિશનર દ્વારા બીજા પ્રતિવાદીની

એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિમણૂક-સામે અપીલ, "હાઈકોર્ટ દ્વારા બરતરફ કરાયેલ-
પડકાર:૧૯૬૩માં કરવીર પીઠના વહીવટ માટે એક યોજના ઘડવામાં આવી હતી
જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે કરવીર પીઠના અધ્યક્ષ સ્વામી કરવીર પીઠના
એકમાત્ર ટ્રસ્ટી રહેશે - ઉચ્ચ અદાલતે આ યોજના પર વિચાર કર્યો ન હતો - જે
બાબત નવેસરથી વિચારણા માટે ઉચ્ચ અદાલતમાં મોકલવામાં આવી હતી..

જગદગુરુ શંકરાચાર્યએ વિવિધ પીઠની સ્થાપના કરી હતી, જેમાંથી બે
કોલ્હાપુરમાં હતા જેને કવિર પીઠ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે અને બેલગામને
સંકેશ્વર પીઠ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.બન્ને અલગથી નોંધાયેલા હતા.કરવીર
પીઠની 'બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ' હેઠળ નોંધણી કરવામાં આવી હતી. કરવીર
પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી પદ પર નિમણૂક અંગે પ્રશ્ન ઊભો થયો હતો.જરૂરિયાત એ
હતી કે પ્રસ્તાવિત નિમણૂક વેદ અને સંન્યાસીના મહાન વિદ્વાન હોવા
જોઈએ.પસંદગી પછી પણ પછીની લાયકાત મેળવી શકાય છે.

૧૯૬૩માં ચેરિટી કમિશનરે કરવીર પીઠના વહીવટ માટે એક યોજના ઘડી
હતી.યોજનાના ફક્ત ૬ માં જણાવવામાં આવ્યું છે કે કરવીર પીઠનો તે સમયનો
રહેવાસી કરવીર પીઠનો એકમાત્ર ટ્રસ્ટી રહેશે, જે કર્ણાટક હાઈકોર્ટમાં પેઝિંગ
મુકદ્દમામાં નિર્ણયને આધિન રહેશે.આ મુકદ્દમાનો અંત એનડિ સ્વામીને
સંકેશ્વર-કરવીર પીઠના સાચા શંકરાચાર્ય જાહેર કરીને આવ્યો હતો.

ચેરિટી કમિશનરે બીજા પ્રતિવાદીને કરવીર પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિયુક્ત કર્યા.અપીલકર્તાએ બીજા પ્રતિવાદીની નિમણૂકને વિવિધ આધારો પર પડકાર્યો હતો જેમાં તે સંન્યાસી ન હતો અને અલગથી નોંધાયેલા બે પીઠ હકીકતમાં એક હતા.પ્રથમ અપીલ અને એલ. પી. એ. બંનેને ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

આ અદાલતમાં અપીલ કરતી વખતે, અપીલકર્તાએ દલીલ કરી હતી કે ઉચ્ચ અદાલતે યોજનાના કલમ ૫ ને ધ્યાનમાં ન લઈને અને કર્ણાટક ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ ચાલી રહેલી કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં ન લઈને ભૂલ કરી છે કારણ કે કર્ણાટક ઉચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો રેકૉર્ડનો ભાગ હતો.

અપીલને મંજૂરી આપીને અને મામલો હાઈકોર્ટમાં મોકલીને, કોર્ટે

ઠેરવવેલ કે:૧ બંને પીઠ એક સમાન સંસ્થાની શાખાઓ છે કે કેમ તે પ્રશ્ન વર્ષ ૧૯૬૩માં ઘડવામાં આવેલી ટ્રસ્ટ યોજનાની કલમ ૫ને ધ્યાનમાં રાખીને નક્કી કરી શકાય છે.આ કોર્ટ ઉપરોક્ત પ્રશ્ન અને ખાસ કરીને તેના ઇતિહાસમાં જવાબી ટાળે છે, કારણ કે ઉચ્ચ અદાલતે ટ્રસ્ટ ડીડના કલમ ૫ ના મહત્વ અંગે કોઈ ઉમેરણ કર્યું નથી.[૨૮૦-સી]

૨.૧ બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને એકમાત્ર ટ્રસ્ટીની નિમણૂકનો પ્રશ્ન ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. જો ઉપરોક્ત જોગવાઈ લાગુ પડતી હોય તો, ચેરિટી કમિશનર અને પરિણામે અપીલ અદાલતોએ સ્થાપક ટ્રસ્ટીઓની ઇચ્છાને પૂર્ણ કરવા માટે તમામ પ્રયાસો કરવા જોઈતા હતા.તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, મૂળ અરજદારના વારસદારો અને કાનૂની પ્રતિનિધિને તેના સ્થાને જવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે.આ પ્રશ્ન હાઈકોર્ટ સમક્ષ ઉઠાવી શકાય છે.[૨૮૦-ડી-ઈ]

૨.૨ એમ ધારી લઈએ કે બે પીઠો અલગથી નોંધાયેલા હતા, પરંતુ ટ્રસ્ટ ડીડના સંદર્ભમાં, તેમાં કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે યોજનાનો કલમ ૫ એકમાત્ર ટ્રસ્ટીની નિમણૂકના પ્રશ્નના નિર્ધારણના હેતુ માટે સુસંગત હતો.આ પ્રશ્ન ખૂબ જ સુસંગત હતો, ભલે એવું માનવામાં આવે કે બે પીઠ અલગથી નોંધાયેલા હતા અને તેથી, કાયદાની નજરમાં બે અલગ અલગ સંસ્થાઓ હતા.તે વિવાદિત નથી કે કલાર્ટક હાઈકોર્ટનો ઉપરોક્ત ચુકાદો નીચેની અદાલતો સમક્ષના રેકૉર્ડનો ભાગ હતો.યોજનાની કલમ ૫ના અર્થઘટનના હેતુ માટે તેની સુસંગતતા વિવાદિત ન હોઈ શકે.ઉપરોક્ત કલમ યોજના સાથે સુસંગત છે કે કેમ તે પણ રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે નક્કી કરવું જરૂરી છે.[૨૮૦-એફ-એચ]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૭૩૫૧/૨૦૦૧.

એલ. પી. એ. સ્ટેમ્પ નંબર ૧૧૬૦૭/૨૦૦૦ માં બોમ્બે હાઈકોર્ટના
૨૪/૦૪/૨૦૦૦ ના અંતિમ આદેશમાંથી.

અપીલકર્તાઓ તરફથી આર. શ્રીવાસ્તવ, ઈ. આર. કુમાર અને પી. એચ.
પારેખ.

પ્રતિવાદીઓ માટે ચિનમોય ખાલડકર, એસ. કે. નંદી, એસ. એસ. શિંદે,
વી. એન. રઘુપતિ માટે મુક્તિ ચૌધરી, સુશ્રી બીના માધવન (એન. પી.) અને
મેસર્સ લોયર્સ નિટ એન્ડ કંપની (એન. પી.).

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યયમૂર્તિશ્રી એસ. બી. સિન્હા. અહીં અપીલકર્તા મુંબઈની પોદ્દાર સરકારી
આયુર્વેદિક મેડિકલ કોલેજ અને હોસ્પિટલના વરિષ્ઠ પ્રોફેસર અને ડીન છે.તેઓ
બોમ્બે યુનિવર્સિટીમાં આયુર્વેદ ફેકલ્ટીના ડીન પણ હતા.

આ અપીલમાં સામેલ વિવાદ, જે ૨૪ એપ્રિલ, ૨૦૦૦ના રોજ બોમ્બે ખાતેની હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા એલ. પી. એ. સ્ટેમ્પ નંબર ૧૧૬૦૭/૨૦૦૦ માં પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશમાંથી ઉદભવે છે, તે જગદગુરુ શંકરાચાર્ય/પ્રતિવાદી ટ્રસ્ટના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી પદ અને બેઠક પર નિમણૂકને કેન્દ્રમાં રાખે છે.

અપીલકર્તા દલીલ કરે છે કે તેઓ જગદગુરુ શંકરાચાર્યના શિષ્ય તરીકે માને છે કે જાણીતા મઠના આધ્યાત્મિક વડાઓની નિમણૂક કાયદા દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત પરંપરાઓ, રિવાજો અને ઉપયોગો અનુસાર થવી જોઈએ અને તેઓ વેદ, વેદાંગ અને ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનના મહાન વિદ્વાન હોવા જોઈએ.તેમણે પણ ગુરુ દ્વારા સંન્યાસની દીક્ષા લેવી જોઈતી હતી.

એક સંકેશ્વર પીઠની સ્થાપના જગદગુરુ શંકરાચાર્ય દ્વારા કરવામાં આવી હતી.આ પીઠ કર્ણાટક રાજ્યના બેલગામ જિલ્લામાં આવેલું છે.કરવીર પીઠ તરીકે ઓળખાતા અન્ય એક ટ્રસ્ટની સ્થાપના મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના કોલ્હાપુર જિલ્લામાં કરવામાં આવી હતી.

જ્યારે કરવીર પીઠ બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની દ્રષ્ટિએ નોંધાયેલ છે, ત્યારે સંકેશ્વર પીઠ અલગથી નોંધાયેલ છે. એક એરાંડે સ્વામીને તેમના ગુરુ દ્વારા ઉપરોક્ત સંકેશ્વર પીઠના સંદર્ભમાં એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હોવાનું કહેવાય છે. જો કે, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે તેમણે શંકરાચાર્ય તરીકે કામ કરવાની અસમર્થતા વ્યક્ત કરી હતી અપીલકર્તા દલીલ કરે છે કે સંકેશ્વર પીઠ અને કરવીર પીઠ બંને સંકેશ્વર કરવીર પીઠ તરીકે ઓળખાતી એક જ સંસ્થાની શાખાઓ છે. પ્રતિવાદી દ્વારા ઉપરોક્ત દલીલને નકારી કાઢવામાં આવે છે અને વિવાદિત કરવામાં આવે છે.

જોકે, તે વિવાદમાં નથી કે કરવીર પીઠના સંબંધમાં ટ્રસ્ટીની નિમણૂકને લગતી બાબત બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં ચેરિટી કમિશનર દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી. શ્રી રામચંદ્ર નરહર કુલકર્ણીને અહીં બીજા પ્રતિવાદી તરીકે ઉપરોક્ત પીઠના શંકરાચાર્ય તરીકે નિયુક્ત કરવા માટે દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી; જ્યાં વાંધા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. અહીં અપીલકર્તા પણ વાંધાજનક લોકોમાંનો એક હતો. ૧૧/૧૧/૧૯૮૨ ના રોજના એક આદેશ દ્વારા, ચેરિટી કમિશનરે બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની કલમ ૪૭ હેઠળ પોતાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને બીજા પ્રતિવાદીને કરવીર પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિયુક્ત કર્યા, શરત એ હતી કે તેમણે કરવીર પીઠના એકમાત્ર

ટ્રસ્ટીનો હવાલો સંભાળતા પહેલા સન્યાસ લેવો પડશે, જેમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે:

"જ્યાં સુધી એકમાત્ર ટ્રસ્ટી સંન્યાસી હોવો જોઈએ, ત્યાં સુધી તેના વિશે કોઈ વિવાદ નથી.આ પૂર્વ-આગ્રહ છે કે જે કોઈ પણ આ પીઠનું અધ્યક્ષસ્થાન સંભાળે છે તે સંન્યાસી હોવો જોઈએ."

ચેરિટી કમિશનરે જોકે એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે શ્રી એરાન્ડે સ્વામીની એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિમણૂક માટે યોગ્યતા અને લાયકાત અંગે કોઈ વિવાદ હોઈ શકે નહીં, પરંતુ આગળ વધતાં કહ્યું કે યોજના હેઠળ પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિમણૂક કરવા માટે માત્ર શિક્ષણ પૂરતું નથી અને તેમના નામ પર વિચાર કરી શકાય નહીં.હકીકતમાં શ્રી કુલકર્ણીએ પોતાનો દાવો પાછો ખેંચી લીધો હોવા છતાં તેમના નામ પર પુનર્વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો.

પ્રથમ અપીલ નંબર ૧૬૬/૧૯૮૩ હોવાની પ્રથમ અપીલ અપીલકર્તા, પ્રતિવાદી નંબર ૪ અને ૫ દ્વારા અહીં પસંદ કરવામાં આવી હતી.આ અપીલ ૨૦મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૦ના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.ત્યાં અપીલકર્તા દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલની પસંદગી કરવામાં આવી હતી, જે ૨૪/૦૪/૨૦૦૦ ના વિવાદિત ચુકાદાને કારણે ફગાવી દેવામાં આવી છે.

આ અપીલમાં, અમે એક ટૂંકા પ્રશ્ન સાથે ચિંતિત છીએ, જેમ કે, શું પબ્લિક ટ્રસ્ટ શ્રી સ્વામી જગદગુરુ શંકરાચાર્ય પીઠ, કોલ્હાપુરના વ્યવસ્થાપન અને વહીવટ માટેની યોજનાની દ્રષ્ટિએ, પ્રતિવાદી નંબર ૨ ની એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિમણૂક થઈ શકી હોત.

અહીં અપીલકર્તાની દલીલ છે કે કોઈપણ સમયે, કર્ણાટક રાજ્યમાં એક મુકદ્દમો પેન્ડિંગ હતો, જે બેંગ્લોર ખાતે કર્ણાટક હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિયમિત પ્રથમ અપીલ નંબર ૧૪૩/૧૯૮૨ માં પરિણમી હતી.ઉપરોક્ત પ્રથમ અપીલ ઓએસ નંબર ૮/૧૯૭૨ માં પસાર કરાયેલા ૨૭/૦૨/૧૯૮૨ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી બહાર આવી હતી.ઉપરોક્ત ચુકાદામાં, અન્ય બાબતોની સાથે, નીચેના મુદ્દાઓ ઘડવામાં આવ્યા હતા:

"૧ શું વાદી સાબિત કરે છે કે સંકરેશ્વર કરવીર મઠના વડાના હોદ્દાનો વારસો દાવાના ફકરા (૩) માં જણાવ્યા મુજબ રિવાજો અને પ્રથા દ્વારા સંચાલિત થાય છે?

૨ શું વાદી સાબિત કરે છે કે બીજા પ્રતિવાદીને શ્રી ગુરુસ્વામી દ્વારા માન્ય રીતે બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો?

૩ જો એમ હોય તો શું બીજા પ્રતિવાદીએ અધિકારી શિષ્ય તરીકેના
તેના તમામ અધિકારો અને વિશેષાધિકારો ગુમાવ્યા?

૪ શું વાદી સાબિત કરે છે કે પ્રથમ પ્રતિવાદીને શ્રી ગુરુસ્વામી
શિરોલકર દ્વારા ૦૮/૦૯/૧૯૫૮ પર અથવા તેની
આસપાસ માન્ય રીતે બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો?

૫ જો એમ હોય તો, શું પ્રથમ પ્રતિવાદીએ અધિકારી શિષ્ય
તરીકેના તેના તમામ અધિકારો અને જોગવાઈઓ ગુમાવી
દીધી?

૬ શું વાદી સાબિત કરે છે કે તેને ૧૫/૧૦/૧૯૫૮ પર અથવા
તેની આસપાસ અધિકારી શિષ્ય તરીકે દીક્ષા આપવામાં
આવી હતી, જેમ કે દાવાના ફકરા (૦) માં આક્ષેપ કરવામાં
આવ્યો છે?

૭ શું વાદી સાબિત કરે છે કે તે મઠના ટ્રસ્ટીઓના હોદ્દા અને
દાવાની મિલકતો અને તેના દ્વારા વ્યવસ્થાપન માટે હકદાર
છે?

૮ શું વાદી શ્રી ગુરુસ્વામી શિરોલકરની કથિત છેલ્લી વસિયત અને
૧૫.૧૦ નો વસિયતનામા સાબિત કરે છે?

૯ જો એમ હોય તો, શું પ્રથમ પ્રતિવાદી સાબિત કરે છે કે વસિયત
રદબાતલ છે અને તેના હિતોને અસર કરતી નથી?

૧૦ શું વાદી સાબિત કરે છે કે પ્રથમ પ્રતિવાદી દાવાની મિલકતોનો
ગેરકાયદેસર અને અનધિકૃત કબજો ધરાવે છે?

૧૧ શું પ્રથમ પ્રતિવાદી એ સ્થાપિત કરે છે કે ૦૧/૦૭/૧૯૫૭
થી તે શંકરાચાર્ય જગદગુરુ અને મઠ અને દાવાની
મિલકતોના હકિક માલિક અને ટ્રસ્ટી બન્યા?

૧૨ શું પ્રથમ પ્રતિવાદી દર્શાવે છે કે શ્રી ગુરુસ્વામી શિરોલકર
૧૫/૧૦/૧૯૫૮ પર અથવા તેની આસપાસ જગદગુરુ
બનવાનું બંધ કરી દીધું હતું?

૧૩ શું વાદી માંગવામાં આવેલી ઘોષણા માટે હકદાર છે?

૧૪ શું વાદી દાવાની મિલકતોનો કબજો મેળવવાનો હકદાર છે?

૧૫ પક્ષકારો કઈ રાહત માટે હકદાર છે?

આ અપીલને અન્ય બાબતોની સાથે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી જેમાં
કહેવામાં આવ્યું હતું કે:

"આ સંજોગોમાં ટ્રાયલ કોર્ટના એ નિષ્કર્ષને ઉલટાવવામાં અમને કોઈ ખચકાટ નથી કે વર્ષ ૧૯૫૮માં પ્રથમ પ્રતિવાદીની બરતરફી ગેરકાયદેસર અને રદબાતલ હતી.તેથી, અમે માનીએ છીએ કે પ્રથમ પ્રતિવાદીને સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮માં માન્ય આદેશ દ્વારા બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તે અધિકારી શિષ્ય બનવાનું બંધ કરી દીધું હતું.

જો પ્રથમ પ્રતિવાદીની બરતરફી માન્ય હોય તો તેમાં કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે ગુરુસ્વામી અધિકારી શિષ્ય તરીકે પ્રથમ વાદીની શરૂઆત કરવા માટે સક્ષમ હતા, જે તેમણે ૧૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮ના રોજ કર્યું હતું.તેથી વાદી શિરોલકર સ્વામીનો માન્ય અધિકારી શિષ્ય બન્યો અને પરિણામે શિરોલકર સ્વામીના મૃત્યુ પર વાદી સંકેશ્વર કરબીર મઠના શંકરાચાર્ય તરીકે તેમના અનુગામી બનવાનો હકદાર હતો અને મઠની મિલકતોનો કબજો લેવાનો પણ હકદાર છે.

અપીલકર્તાની ઉપરોક્ત દલીલને ધ્યાનમાં રાખીને આ અદાલત દ્વારા ૧૮/૦૯/૨૦૦૦ પર નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જેમાં તેની નોંધ લેવામાં આવી હતી:

"અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ક વકીલે ધ્યાન દોર્યું છે કે ૧૯૬૩ની યોજનામાં એક ચોક્કસ કલમ ઉલ્લેખ કરે છે કે એક બાકી મુકદ્દમો છે અને જે વ્યક્તિને બાકી મુકદ્દમામાં દીવાની અદાલત દ્વારા જાહેર કરવામાં આવશે તે ટ્રસ્ટનો એકમાત્ર ટ્રસ્ટી હશે અને પ્રતિવાદીની જેમ બીજો ટ્રસ્ટી ન હોઈ શકે. એકવાર કર્ણાટક હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે વાદીની અપીલને મંજૂરી આપીને દાવામાં વાદીની તરફેણમાં આર. એફ. એ. ૧૪૩/૮૨ પર નિર્ણય લીધા પછી, પ્રતિવાદીને બીજા ટ્રસ્ટી તરીકે દૂર કરવો પડ્યો હતો.

તેથી, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રસ્ટ માટે બીજો કોઈ શંકરાચાર્ય હોઈ શકે નહીં જે આ એસ. એલ. પી. નો વિષય છે અને અરજદાર તે દાવામાં વાદીના શંકરાચાર્યના કારણનું સમર્થન કરી રહ્યા છે, કારણ કે શંકરાચાર્ય હોવાને કારણે તે કોર્ટમાં આ મામલો આગળ ધપાવશે નહીં.

એવી પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર યોજનાની સંબંધિત કલમ તરફ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચનું ધ્યાન આકર્ષિત કરી શક્યો ન હતો, જોકે કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત ચુકાદાની એક નકલ બોમ્બે હાઈકોર્ટ સમક્ષના રેકૉર્ડનો ભાગ હતી.નોટિસ જારી કરો ".

અમે જોઈ શકીએ છીએ કે બંને પીઠ અસરમાં છે અને એક જ અસ્તિત્વની શાખાઓને આધાર આપે છે તેવી દલીલને ઉચ્ચ અદાલતે નકારી કાઢી હતી:

"આ દલીલ માત્ર નકારી કાઢવાના હેતુથી જણાવવી પડશે કારણ કે એક સ્પષ્ટ તારણ છે કે કર્ણાટક ટ્રસ્ટ બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ હેઠળ અલગથી નોંધાયેલ ટ્રસ્ટ છે, જેનો નોંધણી નંબર એ-૧૩૯૧ (કોલ્હાપુર) છે.અમારા ધ્યાનમાં લાવવામાં આવ્યું છે કે સંકેશ્વર ટ્રસ્ટની બાબતો બેંગ્લોર ખાતે કર્ણાટક હાઈકોર્ટમાં કેટલાક પડતર મુકદ્દમાનો વિષય છે.પ્રથમ સ્થાને, તે કાર્યવાહી અમારા અવલોકન માટે રજૂ કરવામાં આવતી નથી.બીજું, એમ ધારીને કે સંકેશ્વર ખાતે ટ્રસ્ટીની નિમણૂક અંગે કોઈ વિવાદ છે, સંકેશ્વર ટ્રસ્ટ એ-૩૦૫૯

(બેલગામ) જેવા અલગ નોંધણી નંબર ધરાવે છે.ત્રીજું, નોંધણી નંબર એ-૧૩૯૧ (કોલ્હાપુર) હેઠળ મહારાષ્ટ્રમાં એક અલગ કાનૂની સંસ્થા તરીકે કરવીર ટ્રસ્ટની નોંધણીની હકીકતને કોઈ પડકાર નથી.ચોથું, કરવીર મઠની યોજનાની કલમ ૫ ખાસ ધ્યાનમાં લે છે કે કરવીર ટ્રસ્ટના અધ્યક્ષ સ્વામી ટ્રસ્ટના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી હશે.

અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી શ્રીવાસ્તવ રજૂ કરશે કે ઉચ્ચ અદાલતે કર્ણાટક ઉચ્ચ ન્યાયાલય સમક્ષ કાર્યવાહી રજૂ કરવામાં આવી ન હતી કારણ કે કર્ણાટક ઉચ્ચ ન્યાયાલયનો ચુકાદો રેકૉર્ડનો ભાગ હતો.શ્રી શ્રીવાસ્તવના જણાવ્યા અનુસાર, હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા રેકૉર્ડની વધુ એક ભૂલ કરવામાં આવી છે કારણ કે કરવીર પીઠની યોજનાના કલમ ૫, જેમાં ખાસ કરીને વિચારણા કરવામાં આવી છે કે કરવીર પીઠના પ્રમુખ સ્વામી ટ્રસ્ટના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી રહેશે, તેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી.

બીજી તરફ પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચિનમોય ખાલડકરે રજૂઆત કરી હતી કે બંને પીઠ અલગથી નોંધાયેલા છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમને એક જ કાનૂની અસ્તિત્વની શાખાઓ ગણી શકાય નહીં.

અમારી સમક્ષ ખાસ કરીને એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે બેંગલોર ખાતે કર્ણાટક હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિયમિત પ્રથમ અપીલ નંબર ૧૪૩/૧૯૮૨ માં પરાકાષ્ટાએ પહોંચેલી ઉપરોક્ત મુકદ્દમા સિવાય, અન્ય કોઈ મુકદ્દમા બાકી નથી.અપીલકર્તાએ દલીલ કરી હતી કે ટ્રસ્ટી તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવશે તે પ્રશ્ન સાથે સંકળાયેલી અરજી કર્ણાટક હાઈકોર્ટ સમક્ષ પેન્ડિંગ છે.પ્રતિવાદીના જણાવ્યા અનુસાર, જોકે, સંકેશ્વર પીઠના સંદર્ભમાં એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે નિમણૂક કરવાના વ્યક્તિના હક અંગે કર્ણાટકની અદાલતો સમક્ષ કોઈ પણ સમયે કોઈ મુકદ્દમો પેન્ડિંગ ન હતો.

પક્ષકારોના વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા પછી, અમારો અભિપ્રાય છે કે અમારા માટે ઉપરોક્ત પ્રશ્નમાં વિગતવાર જવાબી જરૂર નથી, કારણ કે અમારી સામે મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે કરવીર પીઠના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી તરીકે કોની નિમણૂક થવી જોઈએ.

તે હોઈ શકે કે ન પણ હોઈ શકે કે બંને પીઠ એક જ અસ્તિત્વની શાખાઓ હતી પરંતુ અહીં ઉદ્ભવતા પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેવો પડશે કે કરવીર પીઠના એકમાત્ર

ટ્રસ્ટી તરીકે કોની નિમણૂક કરી શકાય.ઉપરોક્ત હેતુ માટે, આપણે ટ્રસ્ટ ડીડની કલમ ૫ જોઈ શકીએ છીએ જે નીચે મુજબ છે:

"૫ પીઠાસીન સ્વામી શ્રી નરસિંહ કૃષ્ણ ભારતી ગુરુ વિદ્યા શંકર ભારતી સ્વામી જગદ્ગુરુ શ્રી શંકરાચાર્ય પીઠ, કરવીર બાકી બાબતોમાં અદાલતના નિર્ણયને આધિન ઉક્ત ટ્રસ્ટના એકમાત્ર ટ્રસ્ટી છે અને રહેશે, જેમાં અદાલત દ્વારા ટ્રસ્ટ તરીકે નક્કી કરાયેલ વ્યક્તિ ટ્રસ્ટી હશે.

બંને પીઠ એક સામાન્ય સંસ્થાની શાખાઓ છે કે કેમ તે પ્રશ્ન પણ વર્ષ ૧૯૬૩માં ઘડવામાં આવેલી ટ્રસ્ટ યોજનાની કલમ ૫ને ધ્યાનમાં રાખીને નક્કી કરવો પડશે.જો કે, અમે ઉપરોક્ત પ્રશ્નમાં અને ખાસ કરીને તેના ઇતિહાસમાં જવાનું ટાળીએ છીએ, કારણ કે અમારો અભિપ્રાય છે કે ઉચ્ચ અદાલતે ટ્રસ્ટ ડીડની કલમ ૫ ની આચારના સંદર્ભમાં પોતાને સંબોધ્યું નથી.

એકમાત્ર ટ્રસ્ટીની નિમણૂકનો પ્રશ્ન બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને ખૂબ મહત્વની બાબત છે. જો ઉપરોક્ત જોગવાઈ લાગુ પડે તો ચેરિટી કમિશનર અને પરિણામે અપીલ અદાલતોએ સ્થાપક

ટ્રસ્ટીઓની ઈચ્છાને અમલમાં મૂકવા માટે તમામ પ્રયાસો કરવા જોઈએ.તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે મૂળ અરજદારના વારસદારો અને કાનૂની પ્રતિનિધિને તેના સ્થાને જવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે.જો કે, અમે આ સંબંધમાં અમારી અંતિમ મહોર લગાવવાનો ઈરાદો ધરાવતા નથી અને આ પ્રશ્ન હાઈકોર્ટ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવી શકે છે.

જો કે, આપણે એમ માની લઈએ કે બંને પીઠ અલગથી નોંધાયેલા હતા, પરંતુ ટ્રસ્ટ ડીડના સંદર્ભમાં, તેમાં કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે યોજનાનો કલમ ૫ એકમાત્ર ટ્રસ્ટીની નિમણૂકના પ્રશ્નના નિર્ણય માટે સુસંગત હતો.આ પ્રશ્ન ખૂબ જ સુસંગત હતો, ભલે એવું માનવામાં આવે કે બે પીઠ અલગથી નોંધાયેલા હતા અને આમ, કાયદાની નજરમાં બે અલગ અલગ સંસ્થાઓ હતી.કર્ણાટક હાઈકોર્ટના આ ચુકાદાને નીચેની અદાલતો સમક્ષ રેકૉર્ડનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યો હતો તે અંગે કોઈ વિવાદ નથી.યોજનાની કલમ ૫ના અર્થઘટનના હેતુ માટે તેની સુસંગતતા વિવાદિત ન હોઈ શકે.પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ, ઉપરોક્ત કલમ યોજના સાથે બંધબેસે છે કે કેમ તે પણ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને આધારે નક્કી કરવું જરૂરી છે.

તેથી અમારો અભિપ્રાય છે કે આ બાબતને હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા નવેસરથી ધ્યાનમાં લેવાનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ.અમે તે મુજબ માર્ગદર્શન આપીએ છીએ.

જોકે, પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલ જણાવે છે કે એરાન્ડે સ્વામી હવે લગભગ ૯૨ વર્ષના થઈ ગયા છે.બીજા પ્રતિવાદી પણ લગભગ ૮૦ વર્ષની વયના વ્યક્તિ છે અને તેથી, આ વિવાદનો શક્ય તેટલો વહેલો અંત લાવવો જોઈએ.અમે વિદ્વાન સલાહકાર સાથે સહમત છીએ.તેથી અમે હાઈકોર્ટને વિનંતી કરીએ છીએ કે આ આદેશની જાણની તારીખથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળાની અંદર શક્ય તેટલી ઝડપથી અને પ્રાધાન્યમાં આ બાબતનો નિકાલ કરવાની ઈચ્છનીયતા પર વિચાર કરે.

હાઈકોર્ટના ચુકાદાને રદ કરવામાં આવે છે.અપીલની મંજૂરી છે.ઉપરોક્ત નિર્દેશો સાથે આ બાબત હાઈકોર્ટને મોકલવામાં આવે છે.જો કે, આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

ડીજી

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.